

Trafikstrategiskt arbete idag?

Tillgänglighet i ett hållbart samhälle

Drive Sweden

28 april 2023

Varför omtag?

1 grad varmare 1991-2020 än 1961-1991, 8 % mer nederbördsrisk

Extremväder ökar väsentligt om +1,8-2,5 grader

(MSB mars 2023, Förändringar, anpassning och omställning)

Graz Declaration

The Informal Meeting of Environment and Transport Ministers in EU 2018

"Att inleda en ny era: ren, säker och överkomlig rörlighet för Europa"

-underlätta utvecklingen av hållbara regionala planer och stadsplaner för mobilitetsplanering.
- Uppmuntra utvärdering och eventuell översyn av EU:s politik för rörlighet i städer och av riktlinjerna för planer för hållbar rörlighet i städer (SUMP)

Graz Declaration

Starting a new era: clean, safe and affordable mobility for Europe

e 2 0
u 1 8
- a t

SUMP i Sverige

- Inte obligatoriskt
- Många kommuner jobbar med ämnet
- TRAST har funnits länge och uppfyller SUMP:s syfte

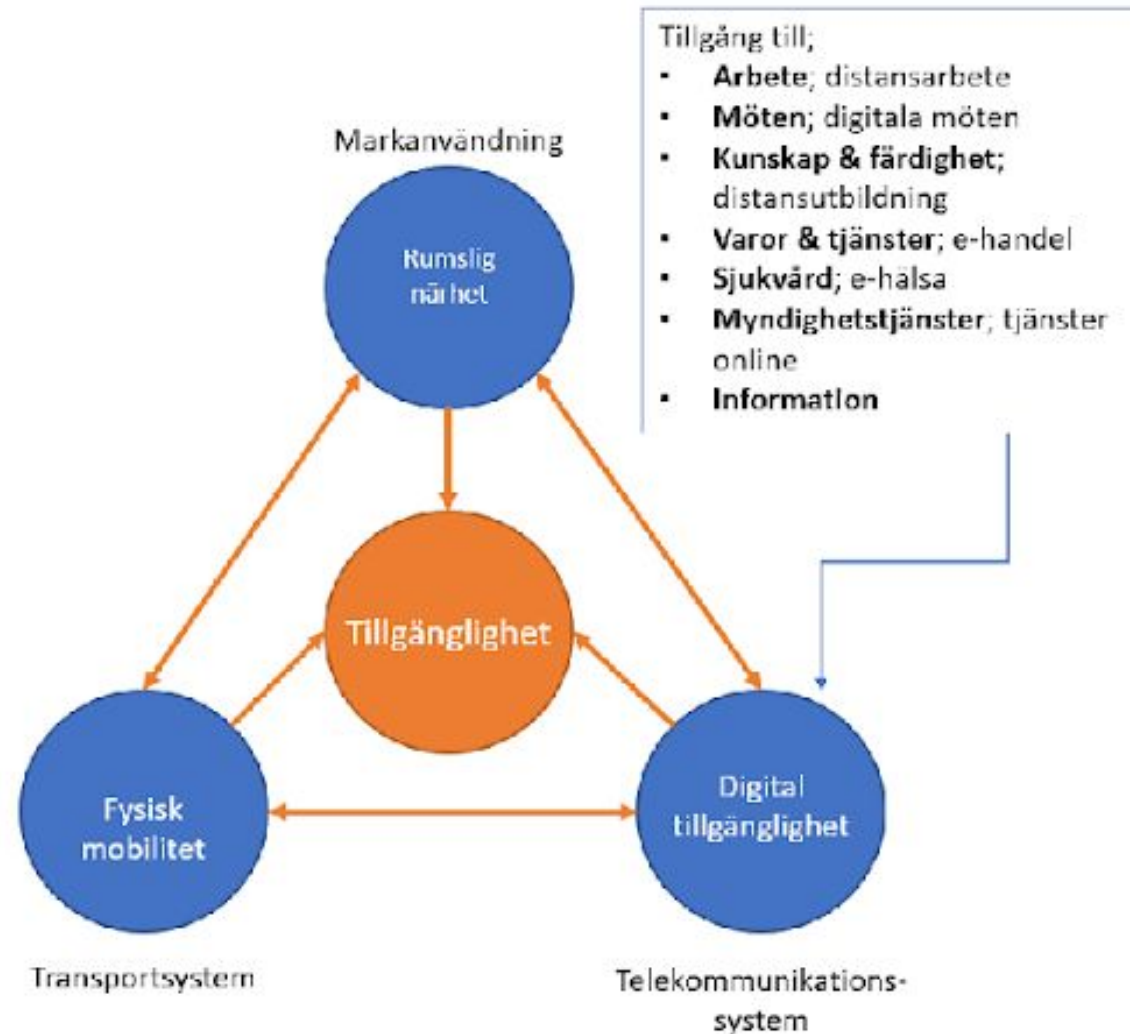

TEN-T och urbana noder

- The New EU Urban Mobility Framework
 - Stärker SUMP-arbetet
 - Urbana noder måste ha en SUMP
- Inledningsvis definieras berört område
- Tydligt att den regionala nivån behöver hanteras; **stråk, flera kommuner, region, arbetsmarknadsområde**

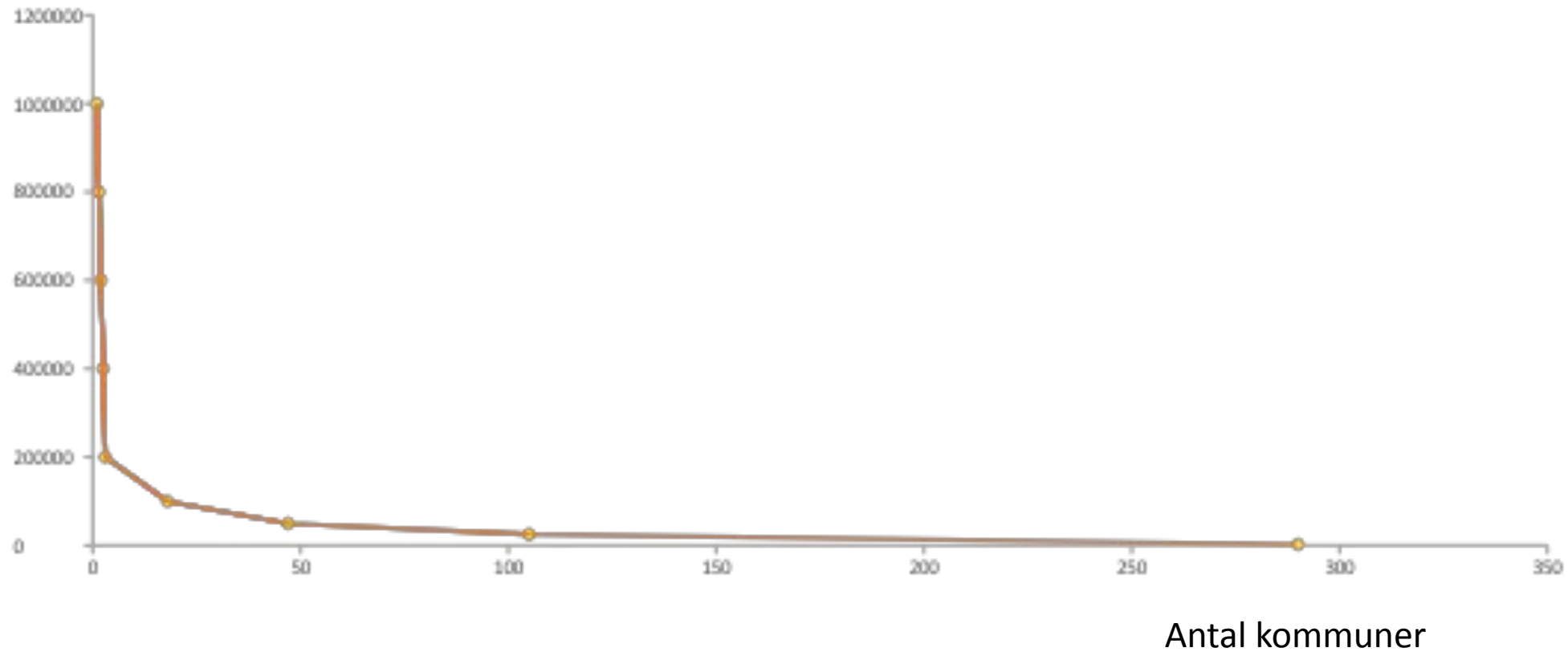

- Implementera SUMP-guidelines på svenska förhållanden
 - Inte bara urbana
 - **Expanderad målgrupp**; både kommuner och regioner
- Bredare perspektiv relationen mellan trafikplanering, markanvändning och digitalisering
 - **Tillgänglighet snarare än mobilitet**

Storleken på svenska kommuner

Antal invånare

Handbok för trafikstrategiskt arbete

Tillgänglighet i ett hållbart samhälle

Boverket, Miljökonventioner och Regler, TRAFIKVERKET

TRAST fördjupning Rätt fart i staden

Hastighetsnivåer i en attraktiv stad

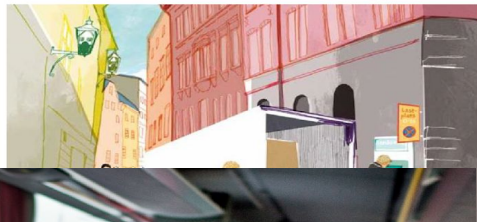

Gångbar stad

Att skapa hätt för gående

Handbok för godstransporter i den goda staden

Trafik för en Attraktiv Stad Exempelbok

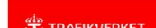
Hållbart resande i praktiken

Trafik- och stadsplanering med beteendepåverkan i fokus

TRAST-guiden

Arbetsprocess för kommunens trafikstrategi

Trafiksäkra staden

Handbok för ett målinriktat kommunalt trafiksäkerhetsprogram

En hållbar handelspolicy

Handelsutveckling i staden

Scenarioplanering i sammansamlingen med POLA

En guide till förbättrad aktörssamverkan

Del 1 Trafik för en attraktiv stad Underlag till handbok

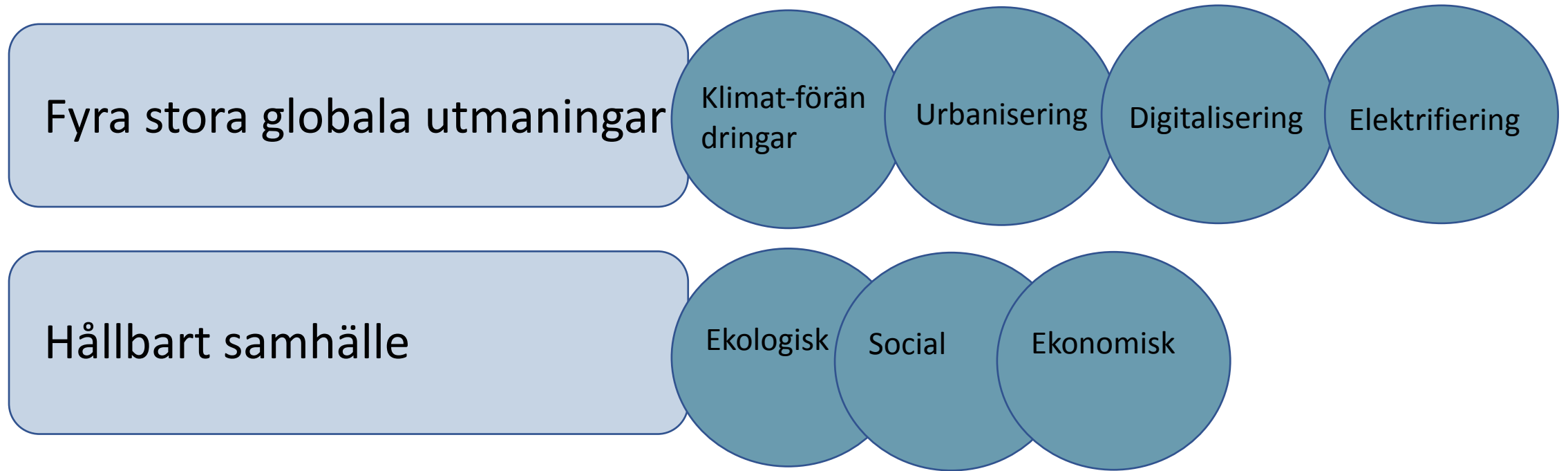
Del 2 Trafik för en attraktiv stad Underlag till handbok Trafiksystemet

TRAST-guiden En checklista

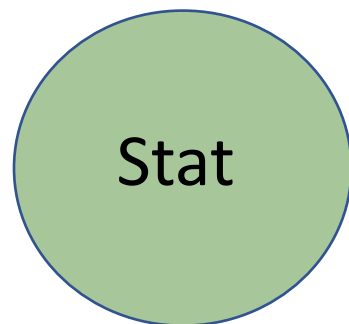
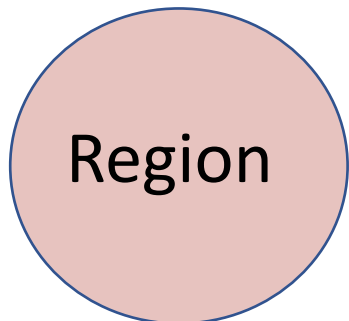
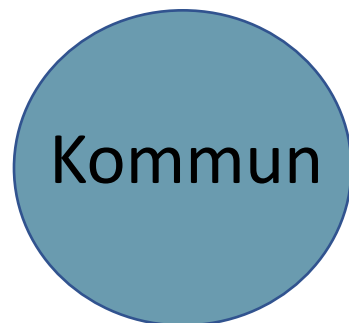
Det hållbara samhället

Att arbeta trafikstrategiskt

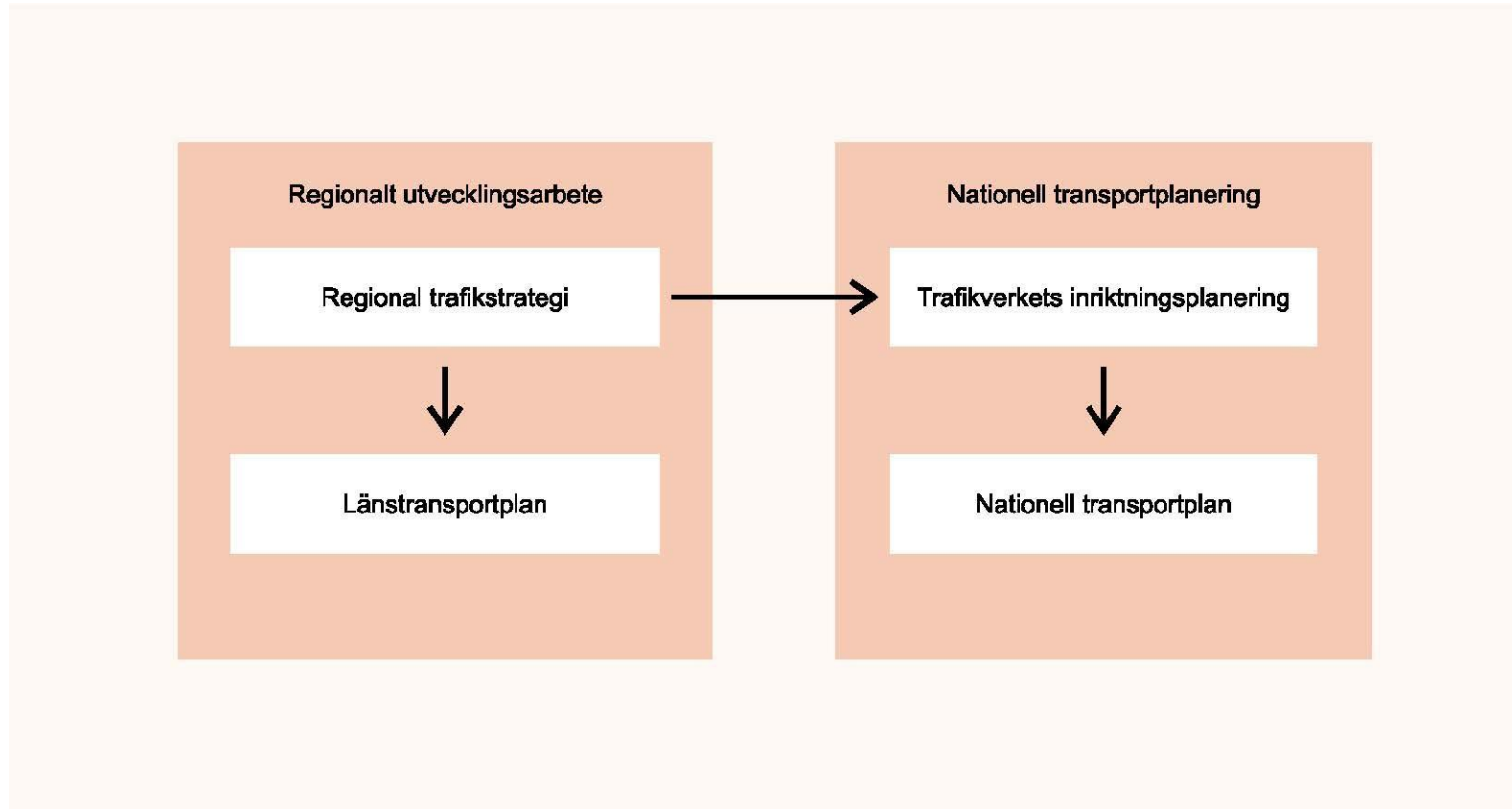

Aktörer och processer i samhällsplaneringen

- Planläggning
- Strategiska ställningstaganden
- Ekonomiska prioriteringar

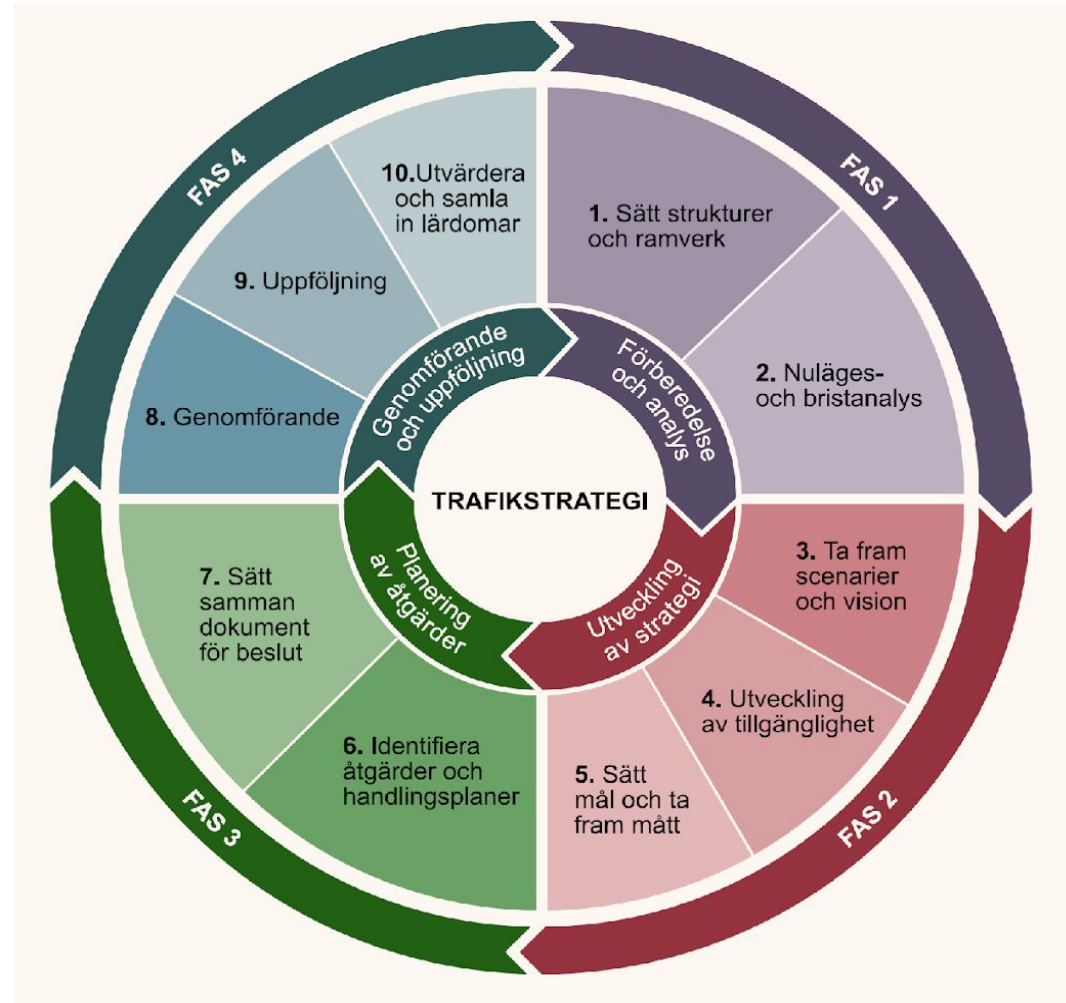
Trafikstrategiskt arbete i RUS och regionplan

Process för att ta fram en trafikstrategi

Process för att ta fram en trafikstrategi

Verktyg och metoder

Verktyg och metoder

- Att föra dialog
 - Framgångsfaktorer;
 - Skapa intresse
 - Motivera nyttant.ex. genom att genomföra en tillgänglighetsdag
 - Avgörande förutsättningar;
 - Beslutsfattarnas egna uppfattningar
 - Tjänstepersonernas kompetens
 - Invånarnas preferenser
 - Regionens förutsättningar

..kunskap behövs om vad de olika aktörerna tycker i nyckelfrågor

Att göra en nuläges- och bristanalys

- Digital tillgänglighet
- Kartläggning av målpunkter och rörelsemönster
- Gång, cykel och annan mikromobilitet
- Transport med delat fordon
- Egen transport med motordrivet fordon

Avvägningar

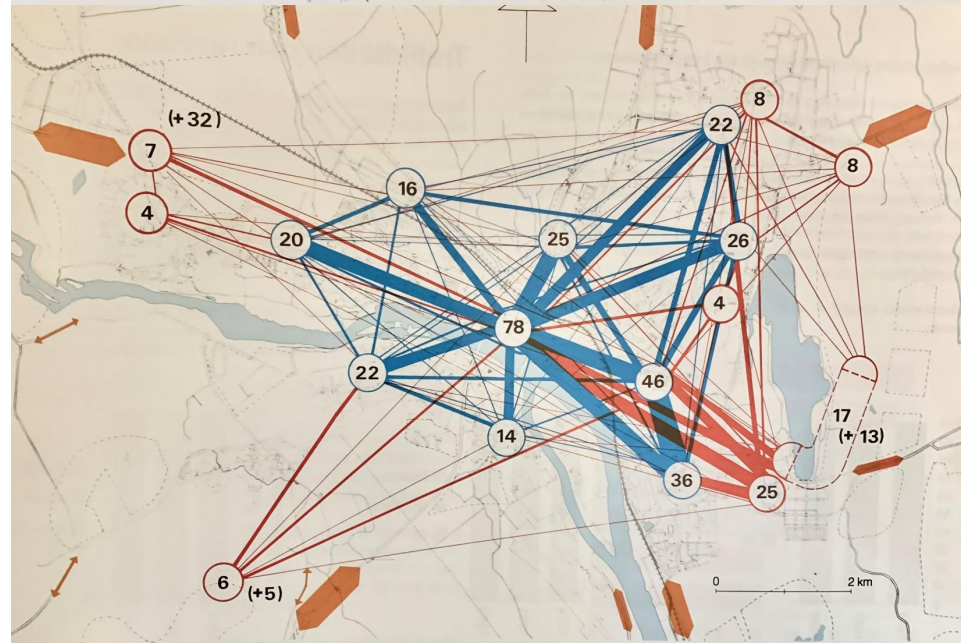
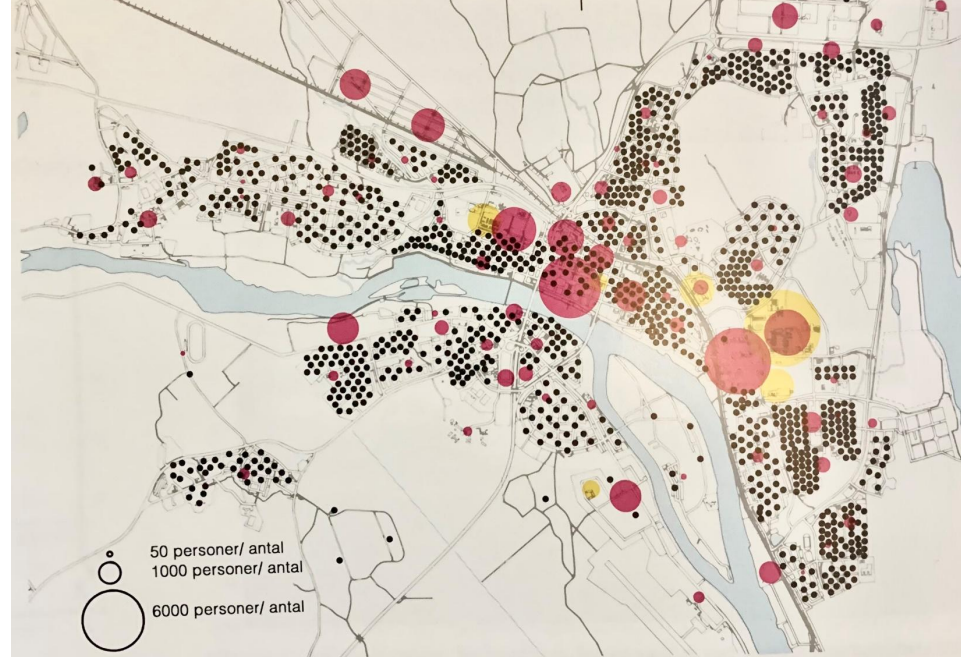
En elbil kan vara mer hållbar än en dieseldriven buss med få passagerare

Digital tillgänglighet

- **Kontroll av bredbandsutbyggnaden:** är den komplett eller behöver åtgärder vidtas för att påskynda utbyggnad?
- **Användarstöd:** användargränssnitten behöver vara lättanvända och inbjudande så att oerfarna användare inte stöts bort.
- **Logistik/utlämning:** E-handeln; leveransbehoven ökar. Samlastning och utlämning till lokala utlämningsställen för en reducerad kostnad.
- **Arbetshubbar:** betydelsen av fysiska avstånd till arbetsplatser minskar. En näraliggande lokal för distansarbete vara lösningen. Arbetet kan skötas hemifrån om utrymme till arbetsplats finns i hemmet.

Kartläggning av målpunkter och rörelsemönster (1)

- Mikromobilitet; lån av cyklar, mobilitetshubbar
- Kollektivtrafik; busshållplatser, stationer
- Fritidsaktiviteter; idrott, kulturutbud
- Rekreation; friluftsområden, bad
- Samhällsservice; vård, bibliotek, apotek
- Lokal service; posttjänster, dagligvaror
- Arbetsplatser; arbetsplatsområden, terminaler
- Skola; från förskola till universitet
- Bostäder

Kartläggning av målpunkter och rörelsemönster (2)

Analys av knutpunkter

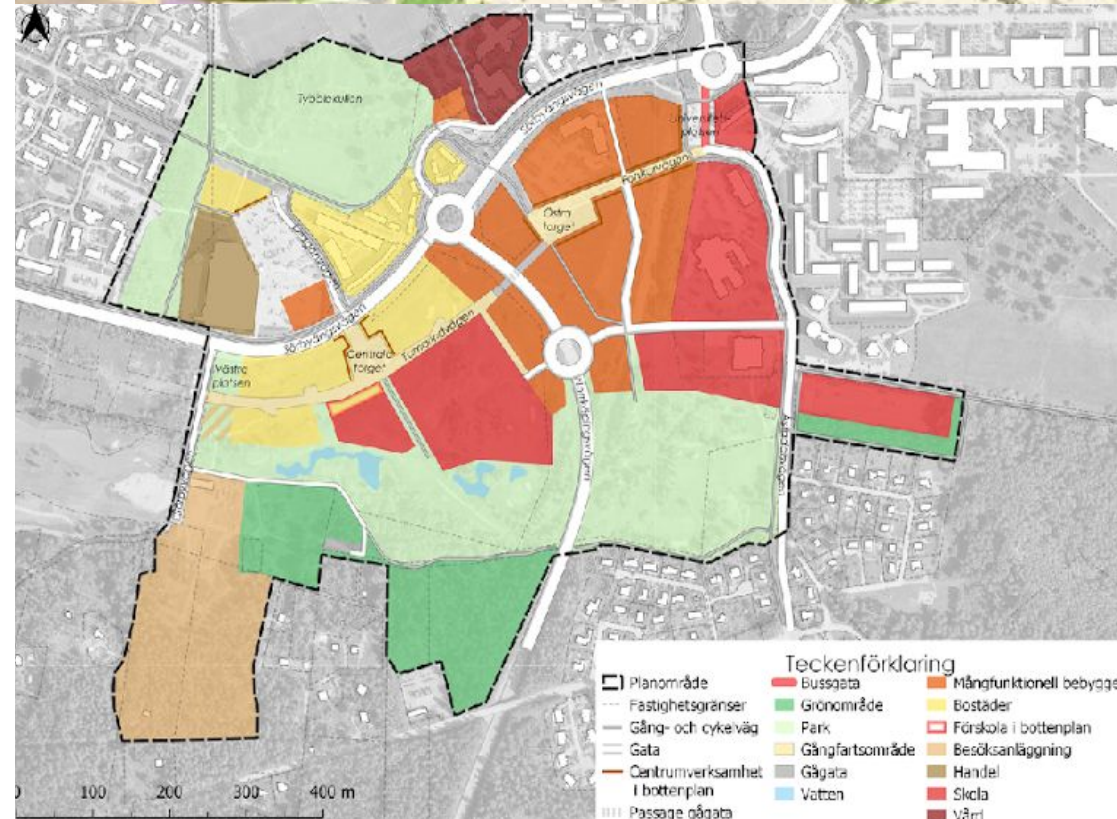
- Naturliga bytesplatser i resandet
- Intressanta mötesplatser i stadsutvecklingen
- Kan bli attraktiva besöksplatser i urbana områden
- Optimering av hållbart resande

Kartläggning av målpunkter och rörelsemönster (3)

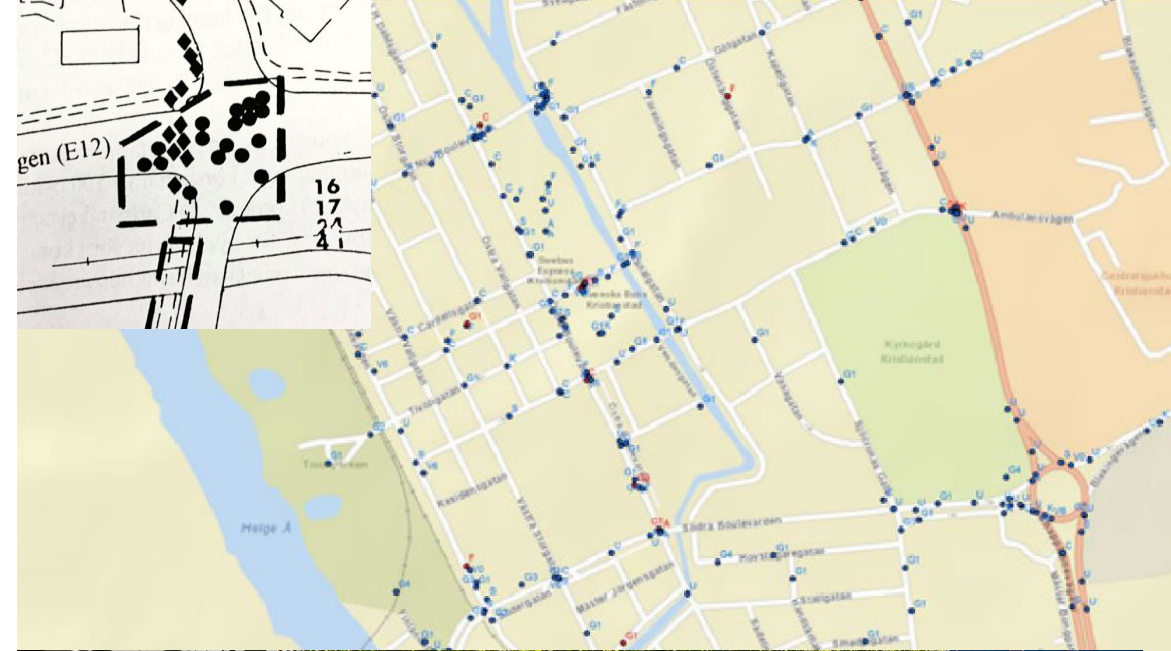
Bristbeskrivning

- Nuvarande resmönster ställs mot **infrastruktur och markanvändning**; saknas länkar, var kan förtätning tillföras?
- Nuvarande resmönster ställs mot **önskat resmönster**; hur kan resmönstret förbättras (t.ex. att 50% av bilresorna idag är < 5 km, 30 % < 3 km)?

Gång, cykling och annan mikromobilitet (1)

- Nätanalys för gång, cykel och mikromobilitet
- Begränsad framkomlighet
- Barriärer
- Olycksanalys
- Bristande kapacitet m.h.t lastcyklar

Planering för gång

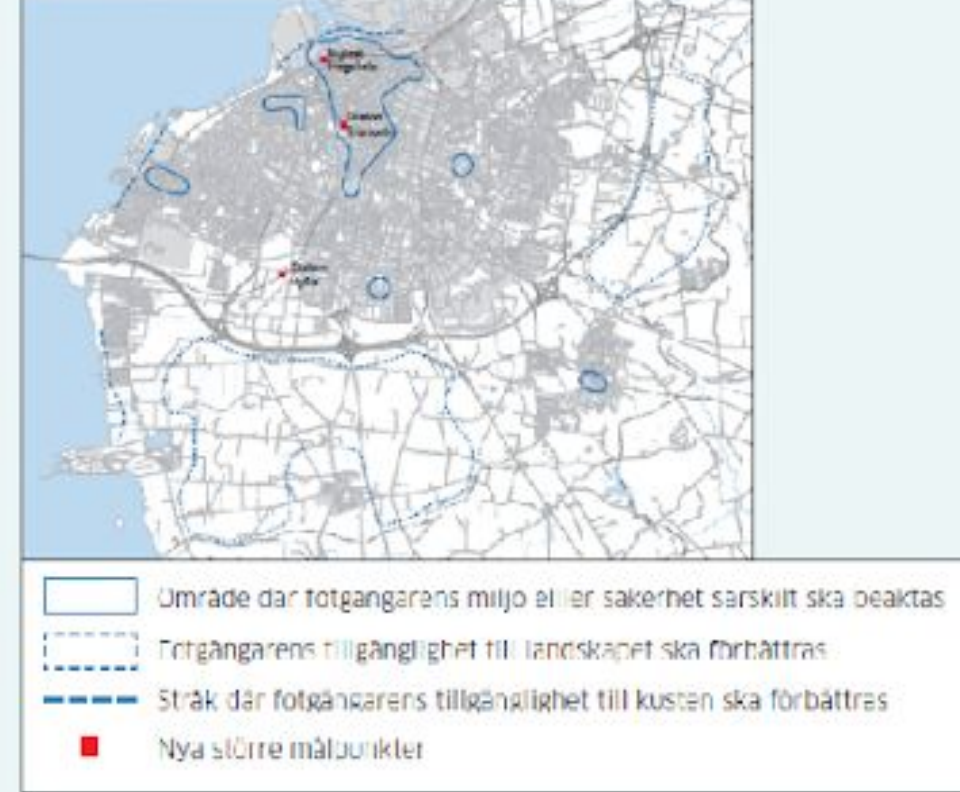
Planering modell bil fungerar inte.

- Genhet
- Trygghet
- Attraktivitet

Gång, cykling och annan mikro-mobilitet (2)

- Saknade delar i huvud- och lokalnäten
- Dåligt fungerande korsningspunkter
- Huvudnät med få barriärer (snabbcykelstråk?)

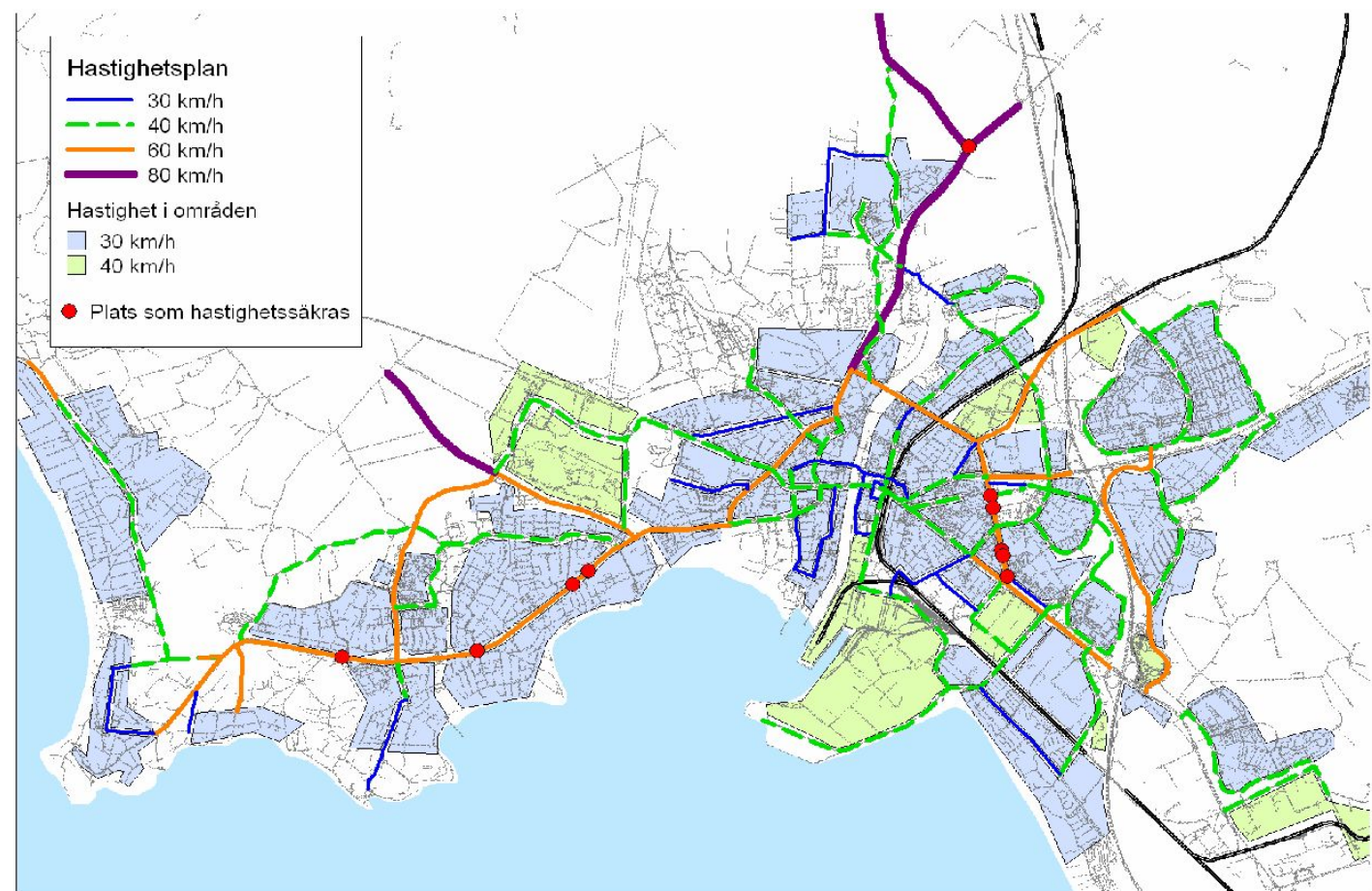
Transport med delat fordon

- Nätanalys
- Kollektivtrafikprioritering
- Långa avstånd till hållplats
- Mikromobilitet
- Samordnade godstransporter
- Stationer/bytesplatser

Egen transport med motordrivet fordon

- Biltrafik och lastbilstrafik
- Övergripande huvudnät, huvudnät och lokalnät
- Trafiksäkerhetsanalyser
- Anpassning till rätt hastighetsgränser i en hastighetsplan
- Hantering av gods i nätet

Tabell 7.7:14. Kvalitet avseende bilsters trafiksäkerhet vid olika hastigheter (85 percentil, km/tim)

Kollisionstyp	30-40	40-50	50-70	>70
Sidokollision	Grön	Gul	Röd	Röd
Frontalkollision	Grön	Grön	Gul	Röd

Paradigmskiftet

- Ny syn på stadskärnor, anpassade för GCM och autonoma fordon
- Stadsboulevarder istället för motorvägar

Kvalitetssäkring för infrastrukturens utveckling och hantering av barriärer

- Övergripande analys
- Tydliggöra kapacitetsbrister
- **Barriärer** i systemet prioriterat efter hållbarhet
- Framtida brister som kan orsakas av gällande översiktsplaner

Att ta fram scenarier

- Typ av scenarioarbete;
 - Normativa scenarier; att uppnå uppsatta mål. Vad behöver göras?
 - Utforskande eller explorativa scenarier; Vad kan hända vid olika utveckling?
- Arbetet sker bäst parallellt med visionsarbetet.

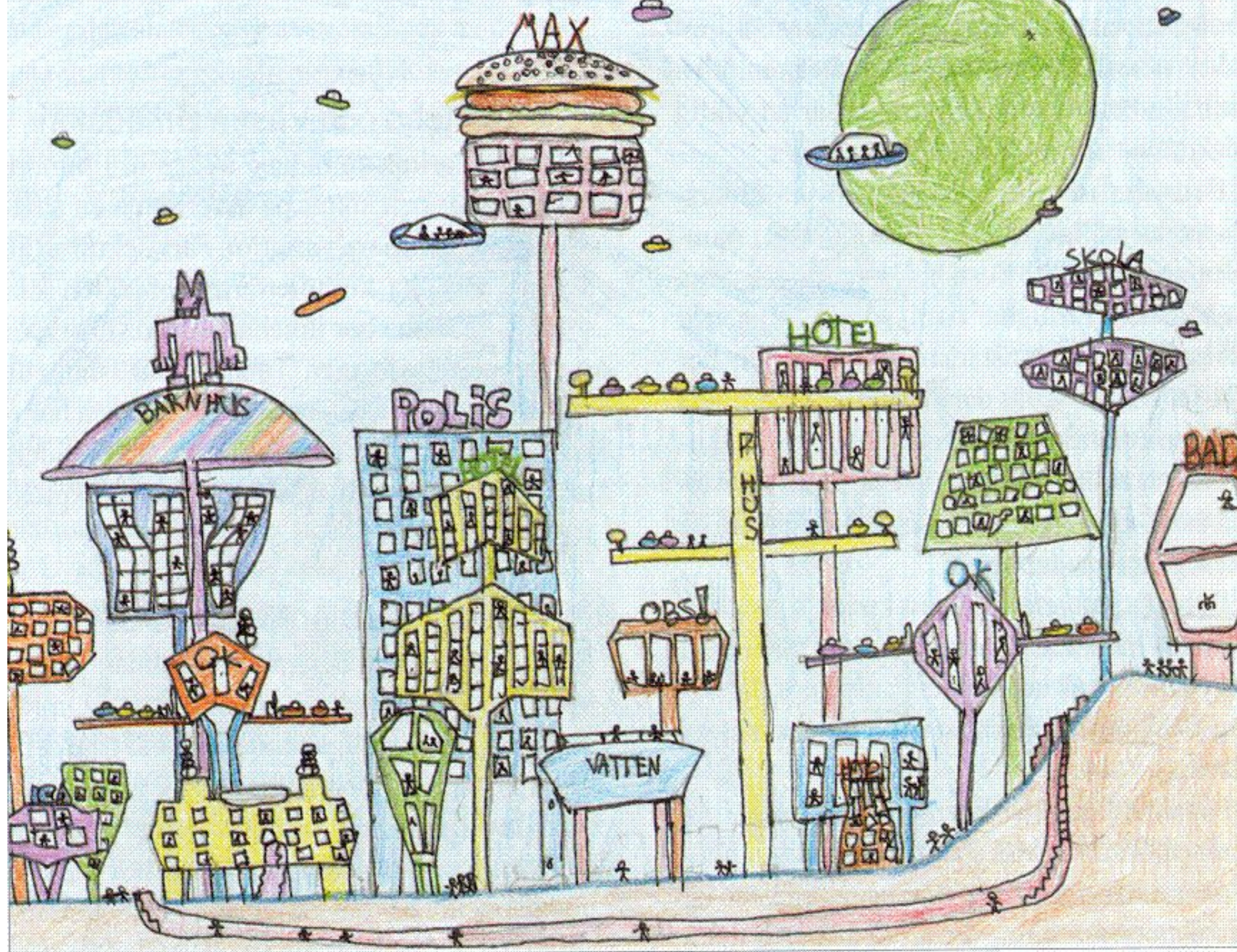
Sammantaget ger arbetet en sammanvägd bild av en trolig framtid i kommunen eller regionen. Arbetet bidrar till att skapa en mer robust trafikstrategi.

Att utveckla en vision (1)

- Analysera utgångspunkter och förutsättningar
- Identifiera nyckelfrågor och utmaningar
- Fånga den politiska viljeinriktningen

Att utveckla en vision (2)

En utgångspunkt kan vara:

Agenda 2030 för hållbar utveckling

Avslutning

- Fortsatt process
 - Vägen till Utgåva 2: synpunkter, utveckling etc.
 - Hantering av fördjupningar: tidsplanering, nya förslag?
 - Skapandet av piloter/ illustrationer av arbetsmetod
- Ökad intelligens i materialet
 - Ökad interaktion mellan användaren och gränssnittet på webbsidorna, sökfunktioner etc.